

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра управління та забезпечення якості у фармацевтиці

ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

(назва освітньої компоненти)

**ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ
ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
освітньої компоненти**

підготовки _____ Другий (магістерський) рівень освіти _____
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 07 Управління та адміністрування _____
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 073 Менеджмент _____
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Якість, стандартизація та сертифікація _____
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____ _____
(найменування освітньої програми)

2023-2024 навчальний рік

Зміни та доповнення до робочої програми освітньої компоненти Основи екологічного управління спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми Якість, стандартизація та сертифікація (1,6д), (1,6з) для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розробники:

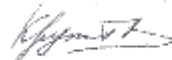
ТКАЧЕНКО Олена, доцент кафедри управління та забезпечення якості у фармації, канд. фармац. наук, доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Зміни та доповнення до робочої програми розглянуті та затверджені на засіданні кафедри управління та забезпечення якості у фармації
Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Зав. кафедри

управління та забезпечення якості у фармації

(підпис)

проф. Тетяна КРУТСЬКИХ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зміни та доповнення до робочої програми схвалені на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських та соціально-гуманітарних освітніх компонент
Протокол від «05» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії
з економіко-управлінських та

соціально-гуманітарних освітніх компонент

(підпис)

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Спеціальність, спеціалізація освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 3	Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> (код і найменування спеціальності)	Обов'язкова (обов'язкова)	
Модулів – 1		Мова навчання українська	
Змістових модулів – 3	Спеціалізація _____	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
	19 год.	10 год.	
	Семінарські заняття		
Кількість тижнів викладання освітньої компоненти – 19	Освітня програма: <u>Якість, стандартизація та сертифікація</u> (найменування освітньої програми)	Практичні заняття	
		19 год.	8 год.
		Лабораторні заняття	
		-	-
		Самостійна робота	
Кількість годин на тиждень для денної форми: аудиторних – 38 самостійної роботи – 52	Рівень вищої освіти <u>Другий (магістерський)</u> <u>рівень освіти</u> (назва рівня вищої освіти)	52 год.	
		72 год.	
		Вид семестрового контролю:	
		семестровий залік та семестровий екзамен	семестровий залік та семестровий екзамен

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 годин;

аудиторне навантаження – 42 %, самостійна робота – 58 % для денної форми

аудиторне навантаження – 20 %, самостійна робота – 80 % для заочної форми

2. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Денна форма						Заочна/дистанційна форми					
	у тому числі						у тому числі					
	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.	всього	л	сем.	пз	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи екологічного управління												
Тема 1. Екологія. Антропогенний і техногенний вплив на природне середовище. Нормативно-правова база з питань екології	10	2	-	2	-	6	9,5	1	-	0,5	-	8
Тема 2. Основні принципи та стандарти сучасних моделей екологічного управління. Загальний огляд	10	2	-	2	-	6	10,5	2	-	0,5	-	8

серії стандартів ISO 14000												
Тема 3. Система екологічного управління. Основні вимоги стандарту ISO 14001	10	3	-	2	-	4	10	1	-	1	-	8
Тема 4. Екологічні аспекти. Визначення суттєвих екологічних аспектів на підприємстві. Методи визначення критеріїв значущості аспектів	10	2	-	2	-	6	10	1	-	1	-	8
Тема 5. Екологічна політика організації.	10	2	-	2	-	6	10	1	-	1	-	8
Тема 6. Оцінка впливу на довкілля. Система заходів щодо запобігання забрудненню довкілля.	9	2		2		6	10	1		1		8
Тема 7. Екологічний аудит. Екологічне страхування.	9	2		2		6	10	1		1		8
Тема 8 Методологія життєвого циклу у контексті впливу на довкілля.	10	2		2		6	10	1		1		8
Тема 9. Екологічне маркування.	9	2		1		6	10	1		1		8
Контроль змістового модулю	2			2			2			2		
<i>Усього годин</i>	90	19	-	19	-	52	90	10	-	8	-	72

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Екологія. Антропогенний і техногенний вплив на природне середовище. Нормативно-правова база з питань екології	2	1
2	Тема 2. Основні принципи та стандарти сучасних моделей екологічного управління. Загальний огляд серії стандартів ISO 14000	2	1
3	Тема 3. Система екологічного управління. Основні вимоги стандарту ISO 14001	3	2
4	Тема 4. Екологічні аспекти. Визначення суттєвих екологічних аспектів на підприємстві. Методи визначення критеріїв значущості аспектів	2	1
5	Тема 5. Екологічна політика організації.	2	1
6	Тема 6. Оцінка впливу на довкілля. Система заходів щодо запобігання забрудненню довкілля.	2	1
7	Тема 7. Екологічний аудит. Екологічне страхування.	2	1
8	Тема 8 Методологія життєвого циклу у контексті впливу на довкілля.	2	1
9	Тема 9. Екологічне маркування.	2	1
Усього годин		19	10

4.

5. Теми семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Екологія. Антропогенний і техногенний вплив на природне середовище. Нормативно-правова база з питань екології. <i>Практична робота:</i> проведення аналізу основних аспектів законодавства про охорону навколишнього природного середовища	2	0,5
2	Тема 2. Основні принципи та стандарти сучасних моделей екологічного управління. Загальний огляд серії стандартів ISO 14000 <i>Практична робота:</i> : проведення аналізу серії стандартів ISO 14000	2	0,5
3	Тема 3. Система екологічного управління. Основні вимоги стандарту ISO 14001 <i>Практична робота:</i> проведення аналізу принципів стандарту ISO 14001, розробка SWOT-аналізу підприємства	2	1
4	Тема 4. Екологічні аспекти. Визначення суттєвих екологічних	2	1

	аспектів на підприємстві. Методи визначення критеріїв значущості аспектів <u>Практична робота:</u> визначення суттєвих екологічних аспектів на підприємстві		
5	Тема 5. Екологічна політика організації. <u>Практична робота:</u> розробка екологічної політики та цілей організації	2	1
	Тема 6. Оцінка впливу на довкілля. Система заходів щодо запобігання забрудненню довкілля. <u>Практична робота:</u> побудова гістограми розподілу кількості викидів забруднюючих речовин і парникових газів по областях України, діаграми Парето для викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення за видами забруднюючих речовин і парникових газів	2	1
6	Тема 7. Екологічний аудит. Екологічне страхування. <u>Практична робота:</u> проведення аналізу основних видів екологічного аудиту	2	1
7	Тема 8. Методологія життєвого циклу у контексті впливу на довкілля. <u>Практична робота:</u> визначення елементів оцінки життєвого циклу продукції	2	1
8	Тема 9. Екологічне маркування. <u>Практична робота:</u> проведення аналізу екологічного маркування продукції	1	1
Контроль змістового модулю		2	2
Усього годин		19	8

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна/дистанційна форми
1	Тема 1. Екологія. Антропогенний і техногенний вплив на природне середовище. Нормативно-правова база з питань екології	6	8
2	Тема 2. Основні принципи та стандарти сучасних моделей екологічного управління. Загальний огляд серії стандартів ISO 14000	6	8
3	Тема 3. Система екологічного управління. Основні вимоги стандарту ISO 14001	4	8
4	Тема 4. Екологічні аспекти. Визначення суттєвих екологічних аспектів на підприємстві. Методи визначення критеріїв значущості аспектів	6	8
5	Тема 5. Екологічна політика організації.	6	8
6	Тема 6. Оцінка впливу на довкілля. Система заходів щодо запобігання забрудненню довкілля.	6	8
7	Тема 7. Екологічний аудит. Екологічне страхування.	6	8
8	Тема 8. Методологія життєвого циклу у контексті впливу на довкілля.	6	8
9	Тема 9. Екологічне маркування.	6	8
Усього годин		52	72

Завдання для самостійної роботи

1. Підготувати реферат на тему: «Існуючі теорії еволюції біосфери».
2. . Підготувати есе на тему: «Екологічні проблеми в Україні».
3. . Підготувати презентацію на тему: «Екологічне маркування».
4. . Підготувати реферат на тему: «Життєвий цикл фармацевтичних продуктів з позиції впливу на навколишнє середовище».
5. . Підготувати есе на тему: «Оцінка впливу на довкілля».
6. . Підготувати презентацію на тему: «Біогеохімічний кругообіг речовин та енергії».
7. . Підготувати реферат на тему: «Доповідь Римського Клубу».

9. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінка з освітньої компоненти визначається з урахуванням результатів поточної навчальної діяльності здобувача вищої освіти та оцінки засвоєння ним змістового модуля.

Успішність кожного здобувача вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

За поточну навчальну діяльність в межах модуля здобувач вищої освіти може отримати **максимально 100 балів** або **мінімально — 60 балів**.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (проводиться під час кожного заняття) – контроль теоретичних знань, практичних умінь та навичок. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачам виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Застосовується така система бальних оцінок для **практичних занять: за кожную тему змістового модулю** здобувач може набрати:

Тема 1-7: **min -6 бали, max — 9 бали**

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
6	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; – практичне завдання виконав з допомогою викладача.
7	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив достатнє знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки.
8	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
9	виставляється здобувачу, який: <ul style="list-style-type: none"> – виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання,

	<p>вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання;</p> <ul style="list-style-type: none"> – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.
--	---

Тема 8-9: **min -3 бали, max — 6 бали**

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки
3	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявив недостатньо глибокі знання основного програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання; – практичне завдання виконав з допомогою викладача.
4	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявив достатнє знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки.
5	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявив повне знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичне запитання, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустив окремі несуттєві помилки; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно, але допустив незначні помилки в арифметичних розрахунках і т.п.
6	<p>виставляється здобувачу, який:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; – практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно без помилок та містить пояснення проведеного рішення.

Для допущення до семестрового заліку здобувач вищої освіти повинен здати всі теми з освітньої компоненти та скласти контроль засвоєння ЗМ на прохідний бал.

Контроль засвоєння ЗМ проводиться у формі заліку за затвердженими білетами. Модуль вважається зарахованим, якщо здобувач вищої освіти набрав не менше мінімального балу.

Рейтинг здобувача вищої освіти розраховують наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для заліку	для екзамену

90 – 100 (A)	зараховано	відмінно
82-89 (B)		добре
74-81 (C)		задовільно
64-73 (D)		
60-63 (E)		
35-59 (FX)	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34 (F)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	

Загальна оцінка включає результати семестрового екзамену за 100-бальною шкалою: максимально 100 балів або мінімально — 60 балів. Семестровий екзамен проводиться очно у письмовій формі та оцінюються за двома напрямками: теоретична частина: max – 40 балів та практична частина: max – 60 балів.

Схема нарахування та розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										Сума	Екзамен
Змістовий модуль										100	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	ЗМ		
9	9	9	9	9	9	9	6	6	25		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

10. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Контроль здобувачів при виконанні практичних завдань, вирішенні ситуаційних завдань.
Форма контролю - залік.